

Naturvärdesinventering av Vist 10:25, Vist 10:27 och Ubbarp 8:16 inför detaljplanearbete.

Ulricehamns kommun, Västra Götalands län

2021-08-30

Denna rapport

UPPDRAG:	Naturvärdesinventering av Vist 10:25, 10:27 och Ubbarp 8:16 inför detaljplanearbete.
BESTÄLLARE:	Stadens fastigheter i Ulricehamn AB
KONTAKTPERSON:	Mattias Josefsson
KONTAKTUPPGIFTER:	mj@mattiasjosefsson.se
KONSULT:	Jakobi Sustainability AB
UPPDRAGSLEDARE:	Magnus Lundström
KONTAKTUPPGIFTER:	magnus.lundstrom@jakobiab.se 070-309 79 86
WEBADRESS:	www.jakobiab.se
RAPPORT:	Ida Johansson
INVENTERING:	Ida Johansson
GIS:	Mathias Molau
KVALITETSGRANSKNING:	Magnus Lundström
FRAMSIDESBILD:	Norra delen av NVO 1 (Foto: Ida Johansson)

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1. Bakgrund.....	4
1.1. Uppdrag och syfte	4
1.2. Avgränsning	4
1.3. Allmän beskrivning av området	5
1.4. Områdesskydd och tidigare kända naturvärden	5
2. Metod	5
2.1. metodbeskrivning	5
2.2. Utförande	6
3. Resultat.....	7
3.1. Naturvårdsarter.....	7
3.2. Naturvärdesobjekt.....	10
3.3. Objektsbeskrivningar.....	11
3.4. Natura 2000-naturtyper	16
4. Samlad bedömning	16
5. Referenser	17

Sammanfattning

Jakobi Sustainability AB har fått i uppdrag av Staden Fastigheter i Ulricehamn AB, att genomföra en naturvärdesinventering (NVI) av ett ca fem hektar stort område i Vist, Ulricehamns kommun, Västra Götalands län. Syftet med en NVI är att identifiera miljöer med förhöjda naturvärden och förekomster av skyddsvärda arter.

Inventeringsområdet ligger nordväst om Ulricehamnsmotet och består i stort av gräsmarker, med beteshävdad samt ohävdad mark stadd i igenväxning. I södra delen av området finns ett mindre lövskogsparti.

Inga områdesskydd förekommer, men området ingår i två olika värdetrakter för skog och en värdetrakt för skyddsvärda lövträd samt delvis i ett bevarandeområde för värdefulla odlingslandskap. Området ingår också i tre olika riksintressen. Flera rödlistade fågelarter har observerats i omgivningarna.

Inventeringen utfördes i augusti 2021, enligt Svensk standard för naturvärdesinventering, på fältnivå medel. Fem naturvärdesobjekt avgränsades, varav ett tillhör Natura 2000-naturtypen 9080 – Lövsumpskog. Genom skogen rinner en liten bäck med påtagligt biotopvärde.

Inventeringsområdet hyser i stora delar en rik örtflora med värden för pollinerande insekter. Dessa hotas av gödningspåverkan och igenväxning. Det finns även flera skyddsvärda träd och värden för fåglar, fladdermöss och kryptogamer. Lövsumpskogen är särskilt känslig för ingrepp i området, som kan störa dess hydrologi och lokalklimat.

Bedömningen av naturvärdesobjekten kan komma att ändras efter att inventeringen av fladdermöss blivit klar i området.

1. Bakgrund

1.1. UPPDRAG OCH SYFTE

Jakobi Sustainability AB har fått i uppdrag av Staden Fastigheter i Ulricehamn AB, att genomföra en naturvärdesinventering (NVI) av ett ca fem hektar stort område i Vist, Ulricehamns kommun, Västra Götalands län (Figur 1). Syftet med en NVI är att identifiera miljöer med förhöjda naturvärden samt förekomster av skyddsvärda arter. I uppdraget ingår också att beskriva naturvärdena i dessa miljöer och naturvärdesklassa objekten inom klasserna 1–3. I uppdraget ingår också en fladdermusinventering som redovisas i separat rapport.

1.2. AVGRÄNSNING

Inventeringsområdet avgränsades enligt figur 1. Den totala arean är ca fem hektar.

Figur 1. Översiktskarta över Ulricehamn med inventeringsområdet markerat med röd linje.

1.3. ALLMÄN BESKRIVNING AV OMRÅDET

Inventeringsområdet ligger i Vist, nordväst om Ulricehamnsmotet, avfart 93, Ulricehamns kommun, Västra Götalands län. Området består i stort av gräsmarker, varav en del utgör betesmarker som nyttjas av en intilliggande hästgård. Övriga delar av gräsmarkerna är ohävdad mark stadd i igenväxning. I södra delen av inventeringsområdet finns kvarlevor av trädgårdar från tidigare bostadshus som funnits på platsen samt ett mindre parti lövskog, i anslutning till Ätrons strand.

1.4. OMRÅDESSKYDD OCH TIDIGARE KÄNDA NATURVÄRDEN

Inga områdesskydd förekom inom inventeringsområdet vid tiden för denna NVI. Dock berörs delar av området av generellt strandskydd enligt 7 kap. 13–18 §§ miljöbalken (1998:808) (MB).

Södra delen av inventeringsområdet ingår i ett större område utpekat av Länsstyrelsen (2009) som värdekärna i Åsunden-traktens lövskogar. Detta kärnområde har bland annat sagts hysa ett rikt fågelliv och utgöra häckningsplats för mindre hackspett. Hela inventeringsområdet ingår i en värdeetrakt för skyddsvärda lövträd och värdeetrakt för skog. Östra sidan av inventeringsområdet ingår i ett regionalt bevarandeområde för värdefulla odlingslandskap, framtagna 1991–1993 (Länsstyrelsen 2021). Hela inventeringsområdet ingår i ett vattenskyddsområde samt riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap 6§ (Ätrons dalgång), riksintresse enligt 3 kap 7§ MB (SGU) och riksintresse enligt 3 kap 8§ MB (Trafikverket) (Länsstyrelsen 2021).

Ett uttag av skyddsklassade arter i området gjordes från SLU ArtDatabanken 2021-08-27.

2. Metod

2.1. METODBESKRIVNING

I arbetet med att kartlägga området har den standardiserade metoden för naturvärdesinventering (SS 199000:2014) använts, fortsatt benämnd som standarden. Nedan beskrivs metoden i korthet. För fullständig metodbeskrivning, se Svensk standard SS 199000:2014 (SIS 2014_1, SIS 2014_2).

En naturvärdesinventering (NVI) innebär identifiering av geografiska områden som har betydelse för den biologiska mångfalden. Områden med förhöjda naturvärden avgränsas som naturvärdesobjekt (NVO). De klassificeras och beskrivs utifrån sina naturvärden och sin betydelse för den biologiska mångfalden.

En naturvärdesbedömning görs utifrån två kriterier:

Biotopvärde: Ekologiska förutsättningar för biologisk mångfald och hotade eller sällsynta biotoper.

Artvärde: Förekomsten av naturvårdsarter (arter som omfattas av Artskyddsförordningen, typiska arter beslutade av EU-kommissionen, rödlistade arter och signalarter) eller artdiversitet. Ytterligare naturvårdsarter kan användas vid inventeringen, med motivering till varför de är valda.

Om naturvärdesbedömningen av någon anledning inte kan ge ett säkert resultat ska det anges att bedömningen är preliminär.

De två kriterierna för naturvärdesbedömningen vägs samman och resulterar i en naturvärdesklass. Naturvärdesklasserna är i grundutförandet indelade i tre olika klasser (1–3), och en fjärde klass kan läggas till.

Naturvårdsarter är arter som indikerar att ett område har naturvärde, eller som i sig själva är av särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Många naturvårdsarter har uppmärksamats av

naturvårdsskäl och är upptagna i Fågeldirektivets och Art- och habitatdirektivets listor (Rådets direktiv 92/43/EEG) eller på Naturvårdsverkets lista över rödlistade arter. Naturvårdsarter innefattar också signalarter (vilka indikerar ett visst naturvärde) som nyttjas vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Nitare, 2020) samt regionala och lokala ansvarsarter.

Rödlistade arter är arter som är upptagna i Rödlistan, som tas fram av ArtDatabanken vid SLU och fastställs av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Rödlistning är ett system som utvecklats av Internationella naturvårdsunionen (IUCN). Rödlistningen är en prognos över risken för enskilda arter att dö ut från Sverige, baserat på en kvantitativ bedömning. Hotkategorierna redovisas i tabell 1 nedan. Arter i hotkategorierna CR, EN och VU räknas som Hotade (SLU ArtDatabanken, 2020). Förteckning över rödlistans svenska benämningar och förkortningar finns i tabell 1.

Tabell 1. Rödlistans kategorier

NATIONELLT UTDÖD	AKUT HOTAD	STARKT HOTAD	SÅRBAR	NÄRA HOTAD	LIVSKRAFTIG	KUNSKAPS- BRIST	EJ BEDÖMD
RE	CR	EN	VU	NT	LC	DD	NA / NE

2.2. UTFÖRANDE

Inventeringen utfördes 5 augusti 2021 av Ida Johansson, Jakobi Sustainability AB. Rapporten har skrivits av Ida Johansson och kvalitetsgranskats av Magnus Lundström, Jakobi Sustainability AB. Kartanalyserna har utförts i Arcgis PRO och i koordinatsystemet SWEREF99_TM. Resultaten levereras även som shapefiler.

Observerade naturvårdsarter har rapporterats in till Artportalen, (ArtDatabanken 2021).

NVI:n utfördes på fältnivå medel vilket innebär att inventeringen identifierar och avgränsar naturvärdesobjekt ned till en yta av 0,1 ha, alternativt linjeformade objekt med en längd på 50 meter eller mer, och en bredd på 0,5 meter eller mer.

Fullständig inventering av akvatiska miljöer ingick ej i uppdraget.

3. Resultat

3.1. NATURVÅRDSARTER

På Artportalen (ArtDatabanken 2021) fanns observationer rapporterade för 132 fågelarter, varav 36 rödlistade arter, mellan åren 2000–2021. De arter som rimligen kan häcka i området presenteras i tabell 2. Inga rapporter fanns för naturvårdsarter ur andra artgrupper.

Tabell 2. Lista över fågelarter som tidigare observerats i närheten av inventeringsområdet och rimligen kan häcka i området. Arter markerade med fetstil i kolumn tre tillhör Skogsstyrelsens prioriterade arter.

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	RÖDLISTEKATEGORI / SKYDD
Backsvala	Riparia riparia	VU
Berguv	Bubo bubo	VU
Bivråk	Pernis apivorus	Bilaga 1
Björktrast	Turdus pilaris	NT
Blåmes	Cyanistes caeruleus	Fridlyst
Bofink	Fringilla coelebs	Fridlyst
Brun kärrhök	Circus aeruginosus	Bilaga 1
Brunsiska	Acanthis flammea cabaret	Fridlyst
Buskskvätta	Saxicola rubetra	NT
Drillsnäppa	Actitis hypoleucos	NT
Dubbeltrast	Turdus viscivorus	Fridlyst
Duvhök	Accipiter gentilis	NT
Entita	Poecile palustris	NT
Forsärla	Motacilla cinerea	Fridlyst
Gransångare	Phylloscopus collybita	Fridlyst
Grå flugsnappare	Muscicapa striata	Fridlyst
Gråhäger	Ardea cinerea	Fridlyst
Gråkråka	Corvus corone cornix	NT
Gråsiska	Acanthis flammea	Fridlyst
Gråsparv	Passer domesticus	Fridlyst
Gråtrut	Larus argentatus	VU
Gräsand	Anas platyrhynchos	Fridlyst
Grönfink	Chloris chloris	EN
Gröngöling	Picus viridis	Fridlyst
Grönsångare	Phylloscopus sibilatrix	NT
Grönsiska	Spinus spinus	Fridlyst
Gulärla	Motacilla flava	Fridlyst

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	RÖDLISTEKATEGORI / SKYDD
Gulspurv	Emberiza citrinella	NT
Gärdsmyg	Troglodytes troglodytes	Fridlyst
Gök	Cuculus canorus	Fridlyst
Hussvala	Delichon urbicum	VU
Hämpling	Linaria cannabina	Fridlyst
Härmsångare	Hippolais icterina	Fridlyst
Järnsparv	Prunella modularis	Fridlyst
Kaja	Corvus monedula	Fridlyst
Kanadagås	Branta canadensis	
Kattuggla	Strix aluco	Fridlyst
Knipa	Bucephala clangula	Fridlyst
Koltrast	Turdus merula	Fridlyst
Korp	Corvus corax	Fridlyst
Kricka	Anas crecca	VU
Kråka	Corvus corone	NT
Kungsfågel	Regulus regulus	Fridlyst
Kungsfiskare	Alcedo atthis	VU
Kärrsångare	Acrocephalus palustris	Fridlyst
Ladusvala	Hirundo rustica	Fridlyst
Lövsångare	Phylloscopus trochilus	Fridlyst
Mindre hackspett	Dryobates minor	NT
Morkulla	Scolopax rusticola	Fridlyst
Nötkråka	Nucifraga caryocatactes	Fridlyst
Nötskrika	Garrulus glandarius	Fridlyst
Nötväcka	Sitta europaea	Fridlyst
Ormvråk	Buteo buteo	Fridlyst
Pilfink	Passer montanus	Fridlyst
Ringduva	Columba palumbus	Fridlyst
Rosenfink	Carpodacus erythrinus	NT
Röd glada	Milvus milvus	Bilaga 1
Rödhake	Erithacus rubecula	Fridlyst
Rödstjärt	Phoenicurus phoenicurus	Fridlyst
Rödvingetrast	Turdus iliacus	NT
Rörhöna	Gallinula chloropus	Fridlyst
Rörsångare	Acrocephalus scirpaceus	NT
Skata	Pica pica	Fridlyst
Skogsduva	Columba oenas	Fridlyst
Snösiska	Acanthis flammea exilipes	

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	RÖDLISTEKATEGORI / SKYDD
Snösparv	Plectrophenax nivalis	Fridlyst
Sparvhök	Accipiter nisus	Fridlyst
Spillkråka	Dryocopus martius	NT
Stare	Sturnus vulgaris	VU
Steglits	Carduelis carduelis	Fridlyst
Stenknäck	Coccothraustes coccothraustes	Fridlyst
Stenskvätta	Oenanthe oenanthe	Fridlyst
Stjärtmes	Aegithalos caudatus	Fridlyst
Större hackspett	Dendrocopos major	Fridlyst
Storskrake	Mergus merganser	Fridlyst
Strandskata	Haematopus ostralegus	NT
Strömstare	Cinclus cinclus	Fridlyst
Svart rödstjärt	Phoenicurus ochruros	NT
Svarthätta	Sylvia atricapilla	Fridlyst
Svartmes	Periparus ater	Fridlyst
Svartvit flugsnappare	Ficedula hypoleuca	NT
Sånglärka	Alauda arvensis	Fridlyst
Sädesärla	Motacilla alba	Fridlyst
Talgoxe	Parus major	Fridlyst
Talltita	Poecile montanus	NT
Taltrast	Turdus philomelos	Fridlyst
Tofsmes	Lophophanes cristatus	Fridlyst
Tornfalk	Falco tinnunculus	Fridlyst
Tornseglare	Apus apus	EN
Trana	Grus grus	Bilaga 1
Trädgårdssångare	Sylvia borin	Fridlyst
Trädkrypare	Certhia familiaris	Fridlyst
Trädpiplärka	Anthus trivialis	Fridlyst
Turkduva	Streptopelia decaocto	Fridlyst
Törnskata	Lanius collurio	Bilaga 1
Törnsångare	Curruca communis	Fridlyst
Ängsplärlärka	Anthus pratensis	Fridlyst
Ärtsångare	Curruca curruca	NT

3.2. NATURVÄRDESOBJEKT

Totalt identifierades fem naturvärdesobjekt (NVO) inom inventeringsområdet. Ett objekt med naturvärdesklass 2 och fyra objekt med naturvärdesklass 3. Bedömningen av naturvärdesobjekten är preliminär och kan komma att ändras efter att inventeringen av fladdermöss blivit klar i området.

Figur 2 visar en översiktskarta av de objekt som avgränsades under fältinventeringen, tillsammans med naturvårdsarter som påträffades. Objekten och deras naturvärden presenteras närmare i avsnitt 3.3.

Figur 2. Karta över inventeringsområdet med naturvärdesobjekt avgränsade på fältnivå medel, markerade med röd och orange färg vilket representerar naturvärdesklass 2 respektive 3.

3.3. OBJEKTSBESKRIVNINGAR

NVO 1 – Igenväxningsmark

Naturvärdesbedömning: Klass 3

Biotop: Gräsmark

Natura 2000-naturtyp: Saknas

Områdesskydd: Saknas

Beskrivning och naturvärden: Gräsmark varav en del är hagmark som betas av hästar. Hagarna är hårt betade och djurens tramp skapar jordblottor som har ett visst värde för insekter. Fläckvis i hagarna finns större bestånd av bland annat johannesörter och harklöver som undviks av djuren. Övriga delar av objektet består av öppen, ohävdad gräsmark, som hyser en rik örtflora. Ett tjugotal av växterna i objektets flora är nyckelarter och/eller goda-medelgoda indikatorer för värdefull gräsmark vilket ger ett påtagligt artvärde. Flera indikatorarter har livskraftiga förekomster, till exempel gulsporre, röllika och gulmåra. Relativt stora delar av marken, särskilt i SÖ, är stadd i igenväxning av kvävegynnad vegetation som bergör, skräppor, krus- och åkertistel, vilket sänker biotopvärdet något. Flera dagfjärilsarter observerades vid fältinventeringen, till exempel hedblåvinge, mindre guldvinge, kamgräsfjäril och påfågelöga. I objektets centrala del står en gammal sälgbukett med avbrutna döda delar och blottad ved. Trädet är ett värdefullt element för så väl pollinerande som vedlevande insekter samt för fåglar som födosöker under våren.

Ett påtagligt artvärde tillsammans med ett visst biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde.

Naturvårdsarter: Äkta Johannesört, fyrkantig Johannesört, blåmunkar, gulmåra, vitmåra, röllika, gulsporre, svartkämpar, käringtand, teveronika, liten blåklocka, harklöver, rödklöver, skogsklöver, mörkt kungsljus, revfibbla, gråfibbla, höstfibbla, styvmorsviol, backnejlika, nyponros, kärleksört m.fl.

Artvärde: Påtagligt

Biotopvärde: Visst

Datum: 2021-08-05

Inventerare: Ida Johansson

NVO 2 – Igenväxningsmark

Naturvärdesbedömning: Klass 3

Biotop: Gräsmark med träd och buskar

Natura 2000-naturtyp: Saknas

Områdesskydd: Saknas

Beskrivning och naturvärden: Igenväxande mark med kvarlevor från tidigare trädgårdar, bland annat kanadensiskt gullris, blomsterlupin och spireor, arter med invasionsartat spridningssätt som hotar konkurrera ut mer värdefulla örter. Även bestånd av åkertistel, en kvävegynnad art, förekommer. Dessa rikblommande växter har även ett visst positivt värde då de förser pollinerare med föda. Ett trettiotal påfågelöga samt citronfjäril och silverstreckad pärlmorfjäril observerades under fältinventeringen. Fältskiktet hyser en del värdefull flora lik den i NVO 1 samt flera bestånd av kungsmynta, en nyckelart, sannolikt från tidigare odling. Värdefulla bärande träd och buskar som apel, päron, rönn, vinbär och hagtorn finns i objektet samt två äldre ekar (ca 90 respektive 70 cm diameter), en grov vartbjörk (hålträd) och tre äldre glasbjörkar. Framför allt ekarna kan ha stort värde för insekter, lavar och vedsvampar. Hålträd kan utgöra hem för fladdermöss och många insekter. Faunadepåer förekommer i form av blottade sandytor samt kvarlämnade, grova stamdelar och övrig ved från en avverkad björk med fnöskticka. De äldre träden, faunadepåer, rikblommande och bärande växter ger ett visst biotopvärde. Nyckel- och indikatorarter i kärlväxtfloran ger ett visst artvärde.

Ett visst artvärde tillsammans med ett visst biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde.

Naturvårdsarter: Äkta stormhatt (CR*), kungsmynta, rönn, apel, päron, hagtorn, syren, blåmunkar, harklöver, liten blåklocka, röllika, gulmåra, gråfibbla (*Intill NVO 5 växer äkta stormhatt. Arten är rödlistad i kategorin CR (akut hotad) men främst förekommer planterade exemplar eller trädgårdsrymlingar, vilket är högst sannolikt i detta fall. Dessa beaktas inte i rödlistningsarbetet (SLU Artfakta 2021) och har inte räknats in i objektets artvärde).

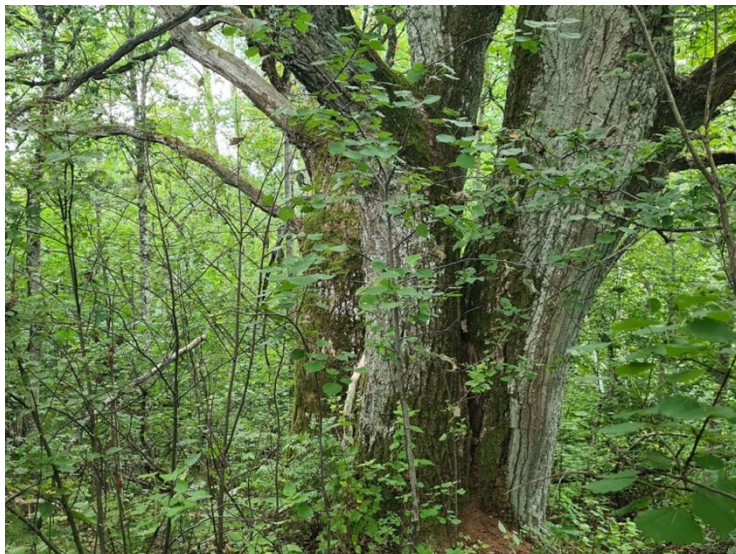
Artvärde: Visst

Biotopvärde: Visst

Datum: 2021-08-05

Inventerare: Ida Johansson

NVO 3 – Lövskog

Naturvärdesbedömning: Klass 3 (preliminär)

Biotop: Lövskog

Natura 2000-naturtyp: Saknas

Områdesskydd: Saknas

Beskrivning och naturvärden: I sydligaste av inventeringsområdet finns flerskiktad lövskog med framförallt asp, ek och björk samt inslag av rönn och i lägre skikt även brakved. Rönn är, som bärande träd, en viktig art för fågellivet. Flera av träden är äldre, till exempel en ek med tre stammar, flera håligheter, begynnande mulmbildning och litet myrbo vilket gör trädet värdefullt för fladdermöss och insekter. Även en grupp äldre aspar och en grov vårtbjörk finns inom objektet. Död ved i form av enstaka lågor och nedfallna grenar förekommer. Bottenskikt saknas och fältskiktet är glest med bland annat blekbalsamin, fräkenväxter och nässlor. Sydöstra kanten, med framför allt asp, utgör en brynzon som är viktig för fåglar. Utmed SV kanten, mot Ätran, samt Ö delen, utmed bäcken (NVO 4) finns stråk med yngre, planterad gråal. Dessa stråk utgör korridorer längs de två vattendragen och viktigt skydd för fåglar, i det annars öppna landskapet.

Objektet bedöms ha ett visst biotopvärde på grund av förekomsten av äldre träd, hålträd, död ved och brynzoner. På grund av värden för fåglar, insekter och fladdermöss bedöms objektet preliminärt även ha ett visst artvärde.

Ett visst artvärde tillsammans med ett visst biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde.

Naturvårdsarter: -

Artvärde: Visst (preliminärt)

Biotopvärde: Visst

Datum: 2021-08-05

Inventerare: Ida Johansson

NVO 4 – Bäck

Naturvärdesbedömning: Klass 3 (preliminär)

Biotop: Bäck

Natura 2000-naturtyp: Saknas

Områdesskydd: Saknas

Beskrivning och naturvärden: Naturligt slingrande bäck med små fall och erosionsbrinkar, som mynnar i Ätran. Bredden är ca 1 m, med ett lite större parti inne i NVO 5. Bottensubstratet består av sand, grus och sten. Längs delen genom NVO 5 finns ansamlingar av död ved och annat växtmaterial, samt ett lite djupare och mer stillastående parti, vilket höjer biotopvärdet. Fullständig inventering av akvatiska miljöer ingick ej i NVI:n men objektet bedöms preliminärt ha ett visst artvärde.

Ett visst artvärde tillsammans med ett påtagligt biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde.

Naturvårdsarter: -

Artvärde: Visst (preliminärt)

Biotopvärde: Påtagligt

Datum: 2021-08-05

Inventerare: Ida Johansson

NVO 5 – Lövsumpskog

Naturvärdesbedömning: Klass 2

Biotop: Lövsumpskog

Natura 2000-naturtyp: 9080 Lövsumpskog

Områdesskydd: Saknas

Beskrivning och naturvärden: Mindre parti flerskiktad, översilad sumpskog med klibbal samt inslag av bland annat asp och rönn. I lägre skikt även brakved, en karaktäristisk art för naturtypen. Invid bäcken (NVO 4) finns äldre klibbalar på sockel. Ett större bestånd strutbräken (typisk art), samt ett mindre, glesare bestånd, förekommer norr om bäcken. Möjligen är arten planterad längre tillbaka i tiden. Ett par andra sannolika trädgårdsrymlingar, gulplister och humle, förekommer också. Enstaka metallskrot-föremål har deponerats på denna sida bäcken men anses inte påverka biotopvärdet då de lätt kan avlägsnas. På S sidan om bäcken växer ormbunkar och bestånd av både röda och svarta vinbär, som främst växer på näringsrika jordar. Marken är fuktig – blöt och krontäckningsgraden är nära 100%. Bottenskikt saknas i stort och fältskiktet är glest, med näringsgynnade arter. I objektet förekommer klibbticka och eldticka som bidrar till en relativt rik förekomst av död ved i form av lågor och högstubbar, av olika nedbrytningsgrad och dimensioner. Dessa utgör värden för insekter och fåglar, till exempel hackspettar, av vars födosök det syns spår i objektet. Förutsättningar finns även för en rik mossflora. Artvärdet bedöms preliminärt som påtagligt, baserat på de kvaliteter som finns för fåglar, insekter och kryptogamer. Naturtypen är en hotad Natura 2000-naturtyp, vilket enligt standarden ska ge ett högt biotopvärde. Detta bedöms inte vara motiverat då objektet saknar typiska arter utöver strutbräken och biotopens funktioner är sannolikt påverkade p.g.a. objektets ringa storlek samt dess läge. Dock är biotopen ändå av sådan kvalitet att biotopvärdet bedöms som påtagligt.

Ett påtagligt artvärde (preliminärt) tillsammans med ett påtagligt biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 2 – högt naturvärde. En fågelinventering behöver utföras för att fastställa objektets artvärde.

Naturvårdsarter: Strutbräken

Artvärde: Påtagligt (preliminärt)

Biotopvärde: Påtagligt

Datum: 2021-08-05

Inventerare: Ida Johansson

3.4. NATURA 2000-NATURTYPER

Under fältinventeringen identifierades Natura 2000-naturtypen 9080 – lövsumpskog, i ett av naturvärdesobjekten (NVO 5). En kortfattad beskrivning av naturtypen ges nedan. För mer information hänvisas till Naturvårdsverkets vägledande dokument (Naturvårdsverket 2011).

9080 Lövsumpskog

Naturtypen karaktäriseras av kontinuitetsskog i sen succession, med 50–100% krontäckningsgrad, och vanligen regelbundna översvämningar. Klibbal dominerar vanligen trädskiktet i naturtypen i södra Sverige och skogen finns på fuktig-blöt, näringsrik mark med högt stående grundvatten. Fältskiktet är vanligen glest till följd av hög beskuggningsgrad. Ofta är marken översilad eller genomsilad och kan hysa många rödlistade arter, speciellt i det förstnämnda fallet. Viktiga element i lövsumpskog är äldre träd, sockelstrukturer och död ved. En naturlig hydrologi och näringsstatus är viktigt för naturtypens ekologiska funktion (Naturvårdsverket 2011).

Lövsumpskog är en hotad Natura 2000-naturtyp (SIS 2014_2). De hot som föreligger är exploatering, avverkning, gödsling och andra skogsbruksåtgärder inom eller i närheten av naturtypen, igenväxning av gran, störningar i hydrologin, markskador, fragmentering, nedfall av skadliga kemiska ämnen, samt störd dynamik på grund av till exempel främmande skadeorganismer eller sjukdomar (Naturvårdsverket 2011).

4. Samlad bedömning

Inventeringsområdets gräsmarker hyser en rik kärlväxtflora med många goda indikatorarter för värdefull gräsmark. De ohävdade delarna visar dock tecken på gödningspåverkan och näringsgynnad vegetation finns redan över relativt stora ytor i området vilket hotar den mer värdefulla örtfloran. Lövskogen i områdets södra del utgörs av biotoper med kvaliteter för fåglar, fladdermöss, insekter och kryptogamer. Skogen är liten men ansluter till andra, större skogspartier via trädkorridorer utmed vattendragen i området. Den utgör därmed en viktig så kallad stepping stone, ett refugium i det fragmenterade skogslandskapet och en del av en spridningskorridor för olika arter. Bäckens (NVO 4) har en liknande funktion för vattenlevande organismer.

Sumpskogspartiet är litet och mycket känsligt för åtgärder som stör hydrologi och lokalklimat, då luft- och markfuktighet är essentiella faktorer för biotopens ekologiska funktioner och värden.

Häckningssäsongen för fåglar var över vid tiden för inventering och det faktiska värdet för fågellivet kan därmed inte fastställas för närvarande. För att bestämma områdets artvärden samt för att kunna vidta rätt hänsynsåtgärder behöver fågellivet utredas i lövskogsmiljöerna. Om bäcken kommer att påverkas bör en biotopkartering utföras för att säkerställa bäckens värde och ekologiska funktion. Även inventering och hänsyn till hasselmus kan bli aktuellt om busk- och brynmiljöer tas i anspråk av projektet.

5. Referenser

ESRI (2015). DigitalGlobe, GeoEye, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AEX, Getmapping, Aerogrid, IGN, IGP, swisstopo, och the GIS User Community

Länsstyrelsen (2009) Lövskogarna i Åsunden-trakten. Thomas Appelqvist (red). Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Naturvårdsenheten. URL: www.pro-natura.net/publikat-filer/lovskogarna%20i%20Asunden-trakten.pdf [2021-07-30]

Länsstyrelsen (2021). Informationskartan Västra Götalands län. URL: <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/> [2021-07-30]

Naturvårdsverket (2011) Vägledning för 9080 Lövsumpskog. Naturvårdsverket, NV-04493-11. URL: <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000/Natura-2000-Skog/> [2021-08-12]

Nitare, Johan (2020) Skyddsvärd skog Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning, Skogsstyrelsens Förlag

SIS (2014_1). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SIS 199000:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1.

SIS (2014_2). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Teknisk rapport. SIS-TR 199001:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1.

SLU ArtDatabanken (2021) Artportalen. URL: www.artportalen.se. Datum för uttag: 2021-07-30

SLU ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala

SLU Artfakta (2021) Äkta stormhatt *Aconitum napellus*. URL: <https://artfakta.se/naturvard/> [2021-08-09]

JAKOBI SUSTAINABILITY AB

Sven Hultins gata 9D . 412 88 Göteborg

+46 (0)70-345 26 09 . info@jakobiab.se .

Jakobi
– Din naturliga miljökonsult